

วันที่ 1 มีนาคม 2560

เรื่อง ขอเสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดการทรัพย์สินวัดและพระภิกษุ และร่างพระราชบัญญัติ
สภา พุทธบริษัทแห่งชาติ

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดการทรัพย์สินของวัดและพระภิกษุ พ.ศ. ....
2. ร่างพระราชบัญญัติ สภาพุทธบริษัทแห่งชาติ พ.ศ.....
3. สำเนาหนังสือกราบทูลสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆ
ปริณายก

ด้วยข้าพเจ้า นายไพฑูริย์ นิตติตะวัน อดีตประธานคณะกรรมการปฏิรูปแนวทางและมาตรการปกป้อง
พิทักษ์กิจการพระพุทธศาสนา สภาปฏิรูปแห่งชาติ เห็นว่า ในขณะนี้ได้มีเสียงเรียกร้องจากประชาชนเป็น
จำนวนมาก ขอให้ทางภาครัฐหาทางแก้ไขปัญหากิจการพระพุทธศาสนา สองประการคือการจัดการเรื่อง
ทรัพย์สินของวัดต่างๆและของพระภิกษุเอง และปัญหามีการตีความบิดเบือนพระธรรมวินัยของพระพุทธเจ้า
ให้ผิดเพี้ยนไป สาเหตุจากกฎหมายคณะสงฆ์ที่มีอยู่ไม่สามารถกำกับดูแลปัญหาทั้งสองประการได้ จึงทำให้
ขณะนี้มีการบิดเบือนตีความพระธรรมวินัยการทำบุญทำทานผิดจากคำสอนของพระพุทธองค์ ผิดเพี้ยนไป
เพื่อมุ่งแต่ลาภสักการะ อาจจะเป็นการหลอกลวงประชาชนให้หลงเชื่อ นำเงินมาบริจาคเป็นธุรกิจหารายได้
จำนวนมากมหาศาล สร้างความเสียหายให้กับหลักการของพระพุทธศาสนาในแบบเถรวาท เนื่องจากไม่มีองค์กร
ที่มีกฎหมายรับรองทำหน้าที่ศึกษาตีความเพื่อรักษาหลักการแห่งพระธรรมวินัยโดยตรง

และการบริหารจัดการทรัพย์สินของวัดส่วนใหญ่ดำเนินการโดยเจ้าอาวาสรูปเดียว ไม่เปิดเผยไม่
โปร่งใส ตรวจสอบไม่ได้ทั้งที่เป็นศาสนสมบัติ ซึ่งวัดที่มีขนาดใหญ่ตามเกณฑ์ควรจะมีการบริหารในรูปแบบ
คณะกรรมการ และให้มีการทำบัญชีมาตรฐานมีผู้ตรวจสอบบัญชีรับอนุญาตรับรอง และให้สำนักงาน
พระพุทธศาสนาเปิดเผยบัญชีของวัดต่อสาธารณะ นอกจากนั้นขณะนี้ก็มีภิกษุจำนวนมากที่ล่วงละเมิดพระ
ธรรมวินัย รับและยืมตีในเงินทองสะสมเพื่อนำไปใช้ส่วนตัว ไม่ได้นำไปใช้เพื่อประโยชน์แก่วัดหรือศาสนา

แต่พระภิกษุที่มีอำนาจในการปกครองสงฆ์กลับไม่ทำหน้าที่ดูแลให้ภิกษุอยู่ในหลักการแห่งพระธรรมวินัย แต่พระภิกษุชั้นปกครองทุกระดับจำนวนมากกลับประพฤติล่วงละเมิดพระธรรมวินัยเสียเอง จนทำให้เกิดความเคลือบแคลงและเสื่อมศรัทธาของพุทธศาสนิกชนและประชาชนทั่วไป

ดังนั้นข้าพเจ้าจึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัติจำนวนสองฉบับเพื่อหน่วยงานของรัฐ พิจารณานำไปเป็นแนวทางแก้ไขปัญหาการจัดการเรื่องทรัพย์สินของวัดต่าง ๆ และของพระภิกษุเอง และปัญหาในการขาดองค์กรที่ทำหน้าที่ศึกษาตีความพระธรรมวินัยของพระพุทธเจ้าไม่ให้มีผู้นำไปบิดเบือน ดังนี้

1.ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดการทรัพย์สินของวัดและพระภิกษุ

มีหลักการและเหตุผลดังนี้ โดยที่ในปัจจุบันการบริหารจัดการทรัพย์สินของวัดยังไม่มีการวางกลไกการบริหารจัดการที่เป็นระบบ ส่งผลกระทบให้การจัดการทรัพย์สินของวัดขาดประสิทธิภาพ เป็นช่องทางให้มีการนำทรัพย์สินของวัดไปใช้ในกิจการที่ไม่ได้เป็นไปเพื่อประโยชน์แก่กิจการพระพุทธศาสนา วัด หรือพระภิกษุเท่าที่ควร จะเป็นทำให้เกิดความเคลือบแคลงและสงสัยของพุทธศาสนิกชนและประชาชนทั่วไป นอกจากนี้การที่กฎหมายกำหนดให้ทรัพย์สินที่ได้มาในขณะที่บวชอยู่ในสมณเพศ สามารถที่จะโอน จำหน่าย หรือทำพินัยกรรมยกให้บุคคลอื่นได้นั้น ถือเป็นการเอาทรัพย์สินที่ได้มาด้วยความศรัทธาในพระพุทธศาสนา ไปใช้จ่ายเพื่อประโยชน์ส่วนตัว ไม่ได้เป็นไปเพื่อประโยชน์แก่กิจการพระพุทธศาสนา ดังนั้น เพื่อให้การจัดการทรัพย์สินของวัด และทรัพย์สินของพระภิกษุเป็นไปอย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับหลักพระธรรมวินัย โดยเน้นหลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการ เพื่อการมีส่วนร่วมของพุทธบริษัท และระบบการตรวจสอบทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แก่กิจการของพระพุทธศาสนา จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

โดยมีสาระสำคัญบางส่วน ตามมาตรา 4,10 และ 12 ในร่างพระราชบัญญัตินี้

“การจัดการทรัพย์สินของวัด” หมายความว่า การดำเนินการเกี่ยวกับการดูแล รักษา การได้มา การจำหน่าย จ่าย โอน หรือการทำนิติกรรมอื่นใดที่เกี่ยวกับทรัพย์สินของวัด รวมทั้งการตรวจสอบการดำเนินการดังกล่าวและการจัดทำบัญชีทรัพย์สินของวัด

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการจัดการทรัพย์สินของวัด

“ทรัพย์สินของวัด” หมายความว่า เงินและทรัพย์สินอื่นใดของวัด ซึ่งรวมถึงเงินและทรัพย์สินที่ได้มาจากการบริจาคหรือการอุทิศให้ของบุคคลอื่นใด และให้หมายความรวมถึงทรัพย์สินของมูลนิธิหรือองค์การที่จัดตั้งขึ้นโดยวัดหรือเกี่ยวเนื่องกับวัดด้วย ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

"ทรัพย์สินของพระภิกษุ" หมายความว่า เงินและทรัพย์สินอื่นใดของพระภิกษุที่ได้มาในระหว่างสมณเพศ

มาตรา 10 ทรัพย์สินของพระภิกษุที่ได้มาในระหว่างที่อยู่ในสมณเพศให้ถือเป็นทรัพย์สินของวัดที่พระภิกษุนั้นสังกัดอยู่

ให้พระภิกษุที่ได้ทรัพย์สินมาตามวรรคหนึ่ง ใช้จ่ายทรัพย์สินได้ตามความจำเป็นเพื่อการดำรงสมณเพศเพื่อประโยชน์แก่การดำเนินกิจการของพระพุทธศาสนา หรือเพื่อสาธารณประโยชน์อื่นเมื่อพระภิกษุพ้นจากความเป็นพระภิกษุหรือมรณภาพ ให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นทรัพย์สินของวัดที่พระภิกษุนั้นสังกัดอยู่

มาตรา 12 พระภิกษุจะต้องแจ้งบัญชีทรัพย์สินของตนตามมาตรา 10 ให้คณะกรรมการจัดการทรัพย์สินของวัดที่ตนสังกัดอยู่ทราบทุกปี

2. ร่างพระราชบัญญัติ สภาพุทธบริษัทแห่งชาติ

มีหลักการและเหตุผลดังนี้ ให้มีสภาพุทธบริษัทแห่งชาติ เพื่อทำหน้าที่เสนอแนะแนวทางเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา คณะสงฆ์ ศึกษา วิเคราะห์ และให้ความเห็นในปัญหาที่เกี่ยวกับพระธรรมวินัยเพื่อให้เป็นไปตามหลักพระธรรมวินัย รวมทั้งรวบรวมและเผยแพร่พระธรรมวินัยที่เป็นคำสอนของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่ถูกต้องให้แก่พุทธศาสนิกชนทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการสนับสนุนดูแลและทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

โดยมีสาระสำคัญบางส่วนตามมาตรา 4,5 และ 6 ในร่างพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 4 ให้มีสภาพุทธบริษัทแห่งชาติประกอบด้วยสมาชิกจำนวนไม่เกินสามสิบหกคน ซึ่งมาจากการแต่งตั้งและการสรรหา ดังต่อไปนี้

- (1) พระภิกษุผู้ทรงคุณวุฒิจากธรรมยุติกนิกายและมหานิกาย นิกายละสองรูป ซึ่งแต่งตั้งโดยมหาเถรสมาคม
- (2) พระภิกษุผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งแต่งตั้งโดยมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จำนวนสองรูป และมหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัยจำนวนสองรูป
- (3) พระภิกษุผู้ทรงคุณวุฒิที่เลือกโดยคณะกรรมการสรรหา จำนวนสิบลูก
- (4) อาจารย์ผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่ไม่ใช่พระภิกษุ ซึ่งมาจากการสรรหา จำนวนสี่คน

(5) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ไม่ใช่พระภิกษุ ที่มีความรู้ทางพระธรรมวินัย ซึ่งมาจากการสรรหา จำนวนสิบสี่คน
ทั้งนี้ ต้องมีสัดส่วนหญิงชายจำนวนเท่ากัน

หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา และเงื่อนไขในการสรรหาสมาชิกให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ
สรรหากำหนด

มาตรา 5 ให้มีคณะกรรมการสรรหาสมาชิกสภาพุทธบริษัทแห่งชาติคณะหนึ่ง มีจำนวนเจ็ดคน
ประกอบด้วย

(1) ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม และปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

(2) อธิการบดีซึ่งเลือกโดยที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย จำนวนสามคน

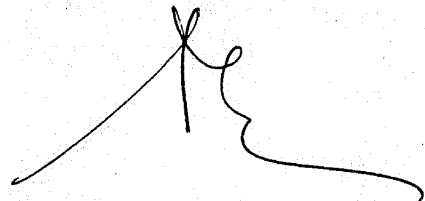
ให้ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเป็นกรรมการสรรหาและเลขานุการ
คณะกรรมการสรรหา และให้แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเป็นผู้ช่วยเลขานุการ
ตามความเหมาะสม

มาตรา 6 วรรคสอง

สมาชิกตามมาตรา 4(1)(2)และ(3) นอกจากต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามวรรคหนึ่ง
แล้ว ต้องไม่มีอำนาจปกครองคณะสงฆ์ตามกฎหมายว่าด้วยคณะสงฆ์ แต่ไม่รวมถึงเจ้าอาวาส

ข้าพเจ้าจึงใคร่ขอเสนอร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับ เพื่อประกอบการพิจารณาของท่านในการ
ส่งเสริมให้กิจการพระพุทธศาสนาอยู่ในหลักการแห่งพระธรรมวินัยของพระพุทธเจ้า ตามเจตนารมณ์ของ
ประชาชนทั้งประเทศที่มีความเป็นห่วงในเรื่องนี้

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

นายไพบุลย์ นิติตะวัน

อดีตประธานคณะกรรมการปฏิรูปแนวทางและ
มาตรการปกป้องพิทักษ์กิจการพระพุทธศาสนา
สภาปฏิรูปแห่งชาติ

